

12.9.

PERJANTAISARJA 1

Musiikkitalo klo 19.00

Hannu Lintu, kapellimestari

Sandrine Piau, sopraano

Topi Lehtipuu, tenori

Nathan Berg, baritoni

Musiikkitalon Kuoro, valm. **Christopher Bell** ja **Tapani Länsiö**

Joseph Haydn: Luominen

100 min

OSA I

Prelude. The Representation of Chaos

1. *In the beginning God created Heaven and Earth*

2. *Now vanished by the holy beams*

3. *And God made the firmament*

4. *The marv'lous work beholds amazed/*

The glorious hierarchy of heav'n

5. *And God said let the waters*

6. *Rolling in foaming billows*

7. *And God said, Let all the earth bring forth grass*

8. *Now robed in cool refreshing green*

9. *And the Heavenly host proclaimed the third day*

10. *Awake the harp*

11. *And God said: Let there be lights in the firmament of heaven*

12. *In splendour bright is rising now/the sun*

13. *The heavens are telling the glory of God*

VÄLIIAIKA 20 min

Osa II

- 14. And God said: Let the waters bring forth in plenty*
- 15. On mighty wings the eagle proudly soars aloft*
- 16. And God created great whales.*
- 17. And the angels struck their immortal harps.*
- 18. In fairest raiment*
- 19. The Lord is great in his might*
- 20. And God said: Let earth bring forth the living creature*
- 21. At once Earth opens her womb*
- 22. Now shines heaven in the brightest glory*
- 23. And God created Man*
- 24. In native worth and honor clad*
- 25. And God saw every thing*
- 26. The great work is complete*
- 27. All look up to thee, O Lord*
- 28. Fulfilled at last the great work*

Osa III

- 29. In rosy mantle appears*
- 30. By thy goodness, O bounteous Lord*
- 31. Our first duty we have now performed*
- 32. Sweet companion, at thy side*
- 33. O happy pair, and ever happy henceforth*
- 34. Sing the Lord, ye voices all*

Väliaika klo 19.50. Konsertti päättyy noin klo 21.30.
Suora lähetys Yle Radio 1:ssä ja verkossa (yle.fi/rso).

”LUOMINEN” KUULOSTAA ENGLANNIKSI PALJON KEVEÄMMÄLTÄ JA VALOISAMMALTA

Minkälaiseen musiikilliseen ja aatteelliseen maailmaan Haydnin Luominen syntyi vuonna 1798?

Luominen on ennen muuta vastaus siihen, mitä Haydnin mielestä Englannissa juuri silloin haluttiin. Hänellä oli erittäin tarkka vaisto sen suhteen, mikä yleisöä kulloinkin miellytti; sen hän oli varmasti oppinut viimeistään Esterházyn hovissa. Englantilainen kuorotraditio oli tehnyt Haydniin suuren vaikutuksen. Hän oli kuullut Händelin oratorioiden esityksiä ja tavannut henkilöitä, jotka olivat olleet niitä järjestämässä.

Englannissa oltiin eletty valistuksen aikaa jo ennen Saksaa tai Ranskaa ja porvaristo oli noussut merkittäväksi yhteiskunnalliseksi vaikuttajaksi. Siksi yleisökin oli koostumukseltaan ja maultaan erilainen kuin manner-Euroopassa. En silti näe *Luomista* reaktionä valistukseen aikaan, melkein päinvastoin: se ei ole moderni, ajan filosofisesta hengestä kumpuava teos.

Haydnia ei pidetä suurena musiikkidramaatikkona. Hänen oopperansa ovat ilmaisullisessa mielessä melko pieniä. Kuitenkin Haydn halusi vielä korkeassa iässä luoda jotakin pysyvää ja suurta, osittain varmasti Mozartin *Taikahuilun* inspiroimaa. Hän ihaili Mozartia ta-

vattomasti ja piti tätä itseään lahjakkaampana säveltäjänä. Ihailu oli toki molemminpuolista. Kun Haydn lähti ensimmäisen kerran Wienistä Lontooseen, juuri Mozart oli häntä saattamassa matkaan. Se olikin sitten viimeinen kerta kun he tapasivat. *Luomisen* tertoissa sekä Aatamin ja Eevan kohtauksissa kuulen kunnianosoitusta *Taikahuilulle* ja sen edustamalle maailmankuvalle. Beethoven oli todennäköisesti kuuntelemassa, kun *Luomista* esitettiin ensimmäisiä kertoja Wienissä. Siihen aikaan hän vielä kuulikin jotakin. *Pastoraalisinfoniassa* ja *Prometheusbaletissa* on varmasti jaksoja jotka ovat syntyneet *Luomisen* luontokuvausten inspiroimina.

Missä määrin Luominen on uskonnollinen teos?

Teoksen teksti on melko tarkasti Raamatusta, ja kommentoivat jaksotkin liikkuvat aika yleisellä tasolla. On kiinnostavaa, että kirkolliset piirit syyttivät teosta deismistä. Deistisen käsityksen mukaan Jumala on luonut maailman mutta jättänyt sen sitten oman onnensa nojaan. Aikakauden kuuluisimmat deistit taisivat olla Beethoven ja Napoleon. Nykynäkökulmasta on kuitenkin vaikea ymmärtää, mikä tämän teoksen tekstissä tai musiikissa olisi tuon ajan kirkonoppineita niin kovasti ärsyttänyt.

En näe *Luomisessa* uskonnollisuutta siinä mitassa kuin vaikkapa Händelillä

tai Pyhästä Hengestä inspiroituneella Bachilla. Näillä säveltäjillä on nimittäin sellainen vaikutus, että heidän musiikkinsa voima saa paatuneimmankin ateistin hetkeksi johonkin. *Luomisessa* on kuitenkin hurmioitumista tarinan tarjoamista musiikkidraamatisista mahdollisuuksista. Mukana on myös säveltäjän intoutumista omista kontrapunktisista taidoistaan.

Mozartin ja Beethovenin tuotannosta ei löydy *Luomiseen* rinnastettavaa teosta. Esimerkiksi Beethovenin valtavassa *Missa solemniksessa* on enemmän säveltäjän oman nerouden ja minän käsitteilyä kuin uskonnollisuutta. Mozartin kirkkomusiikkiteoksissa taas on *Requiem*ä myöten aavistus tilaussävellyksen makua ja tiettyä kaavamaisuutta. En löydä niistä aina sellaista sielukkuutta tai viehätystä kuin pianokonsertoista tai oopperoista; ainoastaan c-mollimessu nousee niistä hurmioituneisuuden tasolle. Osa Haydnin *Luomisen* viehätystä on se, että hän antaa solisteille merkittävämman roolin kuin perinteisessä messusävellyksessä on yleensä tapana.

Haydnia pidetään aina joviaalina vitsineikkana. Onko kuvamme Haydnista turhankin yksilotteinen?

Haydnin elämäntarina ei ollut yhtä kiehtova kuin vaikkapa Mozartin tai Beethovenin. En ole kokenut, että Haydnin elämässä olisi piirteitä, joiden kautta ymmärtäisin Haydnia paremmin, mutta se ei vähennä kunnioitustani hänen musiikkiaan kohtaan. Minua kiinnostaa kovasti hänen merkittävä myöhäisheräämisensä, se miten hän vielä korkeassa iässä sai aikaan niin mestariteoksia kuin rakkaussuhteitakin. Ehkä se, että hän uinui niin kauan Esterházysssa,

ei ollut kuitenkaan tarpeeksi haastavaa. Hänestä olisi voinut tulla erilainen säveltäjä jos hänellä ei olisi ollut niin turvattua alkukautta.

Miksi haluat esittää Luomisen englannin kielellä?

Sekä englannin- että saksankieliset versiot ovat yhtä legitiimejä. Libreton alkukieli oli englanti, mutta Haydn ei ollut varma, pystyisikö hän säveltämään sen englanniksi ja otti avukseen paroni van Swietenin joka käänsi tekstin saksaksi. Alkuperäinen englanninkielinen libretto katosi, ilmeisesti paronin paperikoriin. Siksi niitä on nykyään olemassa useampia, seikka joka on omiaan aiheuttamaan melkoista sotkua teoksen harjoitusprosessin aikana.

Halusin esittää *Luomisen* englanniksi, koska Suomessa suuri osa yleisöä kuitenkin ymmärtää sitä paremmin kuin saksaa ja pystyy seuraamaan teosta helpommin. Tekstiä vastaavat musiikilliset eleet on hyvä oivaltaa välittömästi, sen sijaan että tavailee jälkijunassa käännöstä.

Englannin kieli toimii minusta esimerkiksi aarioissa ja kuoro-ohjauksissa hyvin. Joissakin resitatiivien väärissä painoituksissa sen sijaan näkyy ja kuuluu se, että englanti oli Haydnille vieras kieli. On jännittävää, miten teoksen väri vaihtuu, kun sen kieli muuttuu. Ero on iso: *Luomisen* kuulostaa paljon keveämmältä ja valoisammalta englanniksi, kun taas saksa tuo siihen tietynlaista tummuutta. Myös teoksen händelmäisyys korostuu englanninkielisessä esityksessä.

Haastattelu Lotta Emanuelsson

JOSEPH HAYDN (1732–1809): LUOMINEN

Loppukesällä 1795 Haydn palasi Wieniin toiselta Englannin-matkaltaan, joka oli huipentanut ja päättänyt hänen uransa sinfonikkona. Matkojen aikana hän oli ensimmäistä kertaa saanut suoran kosketuksen suureen yleisöön ja tajunnut kouriintuntuvasti musiikkinsa valtaisan suosion. Aiemmin toimiessaan vuosina 1761–90 Esterházyin ruhtinasuvun palveluksessa hän oli jäänyt osittain eristyksiin ja päässyt esiintymään vain melko valikoidulle aristokraattiyhteisölle. Kuitenkin jo tänä kautena hänen teoksensa olivat alkaneet levitä joka puolelle musiikkimaailmaa, ja Lontoon-matkat olivat merkinneet näin alkaneen suosion sadonkorjuuta.

Englannin-matkojen jälkeen Haydn olisi voinut vetäytyä hyvin ansaitulle eläkkeelle. Sen sijaan hän heittäytyi yli 60-vuotiaana uransa viimeiseen huikeaan luomisvaiheeseen, joka huipensi hänen työnsä vokaalimusiikin säveltäjänä. Sen tuloksena syntyi mm. kaksi suurta oratoriota Luominen ja Vuodenajat sekä useita upeita messuja.

”En ole koskaan ollut niin omistautunut työlleni...”

Haydnilla oli Lontoon-tuliaisina englanninkielinen oratoriolibretto. Se oli kertoman mukaan tehty alun perin itselleen Händelille, joka oli kuitenkin jättänyt sen säveltämättä. Juuri Haydnin Lontoossa kuulemat Händelin oratoriot olivat saaneet hänet kiinnostumaan tästä jo monien mielestä vanhentu-

neesta teoslaajista, jonka hän halusi elvyttää mutta lähestyen työtä uudentilaista lähtökohdista.

Libretto perustui Raamatun luomiskertomukseen, John Miltonin runoelmaan *Paradise Lost* (Kadotettu paratiisi; 1667, uus. 1674) ja muutamissa kuorokohtauksissa myös psalmeihin. Wienin tunnetuin vanhan musiikin harrastaja paroni Gottfried van Swieten muokkasi librettoa ja käänsi sen saksaksi. Lisäksi hän järjesti Haydnille korvausten tehtävästä työstä ja taloudelliset takuut esityksen kuluista. Hän seurasi libreton tekijänä läheltä Haydnin uurastusta ja innokkaana amatöörisäveltäjänä antoi tälle monia sävellystyötä koskevia ehdotuksia, joista useimmat tämä toteuttikin.

Haydn ryhtyi sävellystyöhön syyskuun 1796 ja laati rinnakkain sekä saksan- että englanninkieliset versiot. Swietenin tekemän muokkaustyön vuoksi hän ei voinut käyttää tässä kuul-tavassa englantilaisessa laitoksessa alkuperäistä, sittemmin kadonnutta librettotekstiä vaan Swietenin tekemää uutta käännöstä, jota on joskus moitittu paikoittaisista kielellisistä kömpelyyksistä. Haydn kuitenkin itse piti kah-ta versiota tasavertaisina ja painotti, että englantia puhuvissa maissa pitäisi käyttää nimenomaan englanninkielistä laitosta.

Vaikka sävellystyö sujui innoittuneis-sa tunnelmissa, se eteni suhteellisen hitaasti. Haydn selitti työn kestävän siksi niin pitkään, että hän odotti teoksen myös säilyttävän arvonsa pitkään.

Hän tunsikin tekevänsä uransa tärkeintä teosta ja totesi varhaiselle elämäkerurilleen Georg August Griesingerille: ”En ole koskaan ollut niin omistautunut työlleni kuin säveltäessäni Luomista. Lankesin joka päivä polvilleni ja rukoilin Jumalaa antamaan minulle voimia, jotta voisin saattaa teoksen menestyksellisesti päätökseen.”

Varhaisia esityksiä

Huhtikuun alussa 1798 Haydn saattoi vihdoin ilmoittautua ruhtinas Schwarzenbergille, jonka palatsissa Wienin Neuer Marktilla Luominen oli määrä esittää, ja kertoa, että teos oli valmistunut. Harjoitukset käynnistettiin välittömästi, ja ensiesitys oli huhtikuun 30. päivä. Menestys oli niin suuri, että seuraavan kahden viikon aikana oli järjestettävä kaksi uutta esitystä. Ruhtinas Schwarzenberg oli lumoutunut kuulemastaan ja maksoi Haydnille ylimääräisen palkkion jo aiemmin sovittuna lisäksi.

Ensimmäinen julkinen esitys oli Wienin Burg-teatterissa maaliskuussa 1799. Vastaanotto oli jälleen riemuitseva, ja lyhyessä ajassa Luominen vakiinnutti asemansa aikansa suosituimpana oratoriona, ei vain Itävallassa vaan myös muualla Euroopassa. Englanninkielinen versio kuultiin ensimmäisen kerran Lontoon Covent Gardenissa maaliskuussa 1800. Suosiostaan huolimatta teos herätti myös jonkin verran kritiikkiä ahdasmielisissä kirkollisissa piireissä ja kiellettiin katolisissa kirkkoissa. Yhden näkemyksen mukaan teos tihkui ”englantilaisyylistä materialistista deismiä”, jollaista ei katsottu hyvällä uskonnollisessa yhteisöissä. Deismi oli valistuk-

sen aikana syntynyt käsitys, jonka mukaan Jumala ei ollut luomistapahtuman jälkeen enää vaikuttanut maailman tapahtumiin.

Teoksen kuuluisin esitys Haydnin elinaikana järjestettiin Wienissä maaliskuussa 1808. Kapellimestarina oli Salieri, ja yleisön joukossa oli monia paikallisen musiikkielämän kuuluisuuksia aina Haydnin entistä oppilasta Beethovenia myöten. Yleisö näki tässä tilaisuudessa rakastetun mestarinsa viimeisen kerran, sillä Haydn vetäytyi sen jälkeen lopullisesti julkisuudesta ja kuoli seuraavana vuonna.

Oli paikallaan, että Wien juhli Haydnia viimeisen kerran juuri Luomisen säveltäjänä. Vaikka hänet muistetaan parhaiten sinfonian ja jousikvartetton mestarina, oli Luominen hänen elämäntyönsä kokoava monumentti, hänen merkittävin saavutuksensa jos vain yksi teos pitäisi nostaa muiden yläpuolelle hänen valtavasta tuotannostaan.

Klassistisesta selkeydestä barokkiseen polyfoniaan

Luominen on sävelletty ajan oloissa suurelle orkesterille, jossa on täysi puupuhallinkuoro, kontrafagotti, kahdet käyrätorvet ja trumpetit, kolme pasuunaa, patarummut, jousisto ja resitatiiveissa käytettävä cembalo tai fortepiano. Ensiesityksessä ruhtinas Schwarzenbergin palatsissa teos esitettiin suhteellisen maltillisin voimin, sillä orkesteri oli suunnilleen 40-henkinen ja laulajia oli 32. Kuitenkin jo ensimmäisessä julkisessa esityksessä teos on soinnut aivan toisella tavalla, sillä eri arvioi-

den mukaan esittäjiä oli yhteensä lähes nelisensataa, orkesterissakin soittajia peräti 180. Näin suurien esittäjävoimien kokoaminen kertoo omalla tavallaan teoksen korkeasta arvostuksesta.

Luominen jakaantuu kolmeen osaan, joista ensimmäisessä ja toisessa kuvataan kuutta ensimmäistä luomisen päivää. Jokaisen päivän alussa on resitatiivi, jonka jälkeen päivän tapahtumia kuvataan vaihtelevasti erilaisissa numeroissa (resitatiiveissa, aarioissa, duetoissa, tertsetoissa ja kuorokohtauksissa). Varsinaisen luomiskertomuksen Haydn on uskonut kolmelle arkkienkeliille: Gabrielille (sopraano), Urielille (tenori) ja Rafaelille (basso). Haydn on sulauttanut mahtavaan teokseensa mm. Händelin oratorioihin, ajan laulunäytelmiin ja oopperoihin sekä wieniläiseen messuperinteeseen viittaavia ai-neksia, ja tyylilaji ulottuu klassistisesta selkeydestä suurten kuorokohtausten barokkiseen polyfoniaan.

Ensimmäisessä pääosassa Jumala luo maan, taivaan ja vihreyden. Osa alkaa kuuluisalla Kaaoksen kuvauksella, jonka on täytynyt herättää ensimmäisissä kuulijoissa levottomuutta jännitteisten harmonioidensa ja crescendo-tehojensa vuoksi. Yhtä sykähdyttävä on myös sitä seuraava valkeuden saapuminen C-duurin säteilevässä fortessa. Tässä Haydn noudatti Swietenin ehdotusta tekstikohtaa varten: ”Kuorokohtauksessa pimeys voisi vähitellen kadota; mutta pimeyttä pitäisi säilyä riittävästi, jotta äkillinen siirtymä valoon olisi hyvin vaikuttava. ’And there was light’ [’Ja valo tuli’] pitää lausua vain kerran.” Toinen hieno valaistumisen hetki on Urielin resitatiivia

In splendour bright edeltävä auringonnousun hienovireinen orkestraalinen kuvaus. Osan päättää juhlavaksi kont-rapunktiksi huipentuva solistitertsetin ja kuoron The heavens are telling the glory of God.

Toisessa osassa ovat vuorossa eläimet, joita Haydn ilmentää solistien resitatiiveissa ja aarioissa monilla kuvauksellisilla orkesteritehoilla. Urielin resitatiivissa And God created Man ja aariassa In native worth and honor clad mukaan tulee myös ihminen. Tämä aaria oli viimeinen jakso Luomisesta, jonka Haydn sai itse kuulla, kun ranskalaisen miehitysjoukkojen sotilas lauloi sen hänelle kunnianosoituksena toukokuussa 1809 vain muutamia viikkoja ennen hänen kuolemaansa. Osan pää-töskuoro Fulfilled at last the great work juhlistaa valmiiksi saatua luomistyötä.

Seesteinen orkesterijakso johdattaa kolmannen pääosan avausresitatiiviin. Osa on kahta aiempaa vapaamuotoisempi ja keskittyy seitsemänteen päivään ja kahden ensimmäisen ihmisen Aatamin (basso/baritoni) ja Eevan (sopraano) elämään paratiisissa ennen syntiinlankeemusta. Heillä on osassa kaksi tavattoman kaunista duettoa, niistä ensimmäinen kuoron kanssa. Teos päättyy Jumalan mahtia ylistävään loppukuoroon.

Kimmo Korhonen

SANDRINE PIAU

Ranskalainen Sandrine Piau on tullut tunnetuksi vanhan musiikin ylistettyinä tulkkina. Hän esiintyy säännöllisesti barokkimusiikkiin erikoistuneiden huippukapellimestarien, kuten Marc Minkowskin, Nikolaus Harnoncourtin, Ton Koopmanin ja William Christien kanssa.

Piaun oopperaohjelmisto sisältää sekä lyyrisiä- että barokkirooleja. Viime aikoina hän on esittänyt Julius Caesarin Cleopatraa, Taikahuilun Paminaa, Don Giovannin Annaa ja Poppean kruunauksen nimiroolia. Sandrine Piau konsertoi myös säännöllisesti merkittävisissä konserttitaloissa. Hän on laulanut muun muassa Salzburgin musiikkijuhlilla, Lontoon Wigmore Hall'ssa ja Covent Garden -festivaalilla, Pariisin Salle Pleyelissä, Wienin Musikvereinissa ja Amsterdamin Concertgebouw'ssa niin Berliinin filharmonikoiden kuin Bostonin sinfoniaorkesterinkin solistina. Ranskalaista ja saksalaista lied-ohjelmistoa Piau esittää pianistien Jos van Immerseelin, Roger Vignoles Corine Dourousin ja Susan Manoffin kanssa.

Sandrine Piau levyttää yksinoikeudella Naïve-levymerkillä. Hänen viimeisin levytyksensä ovat *Après une Rêve* ja *Le Triomphe de l'Amour*.

Piau on saanut Ranskan kulttuuriministeriön myöntämän korkean arvonimen, Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres vuonna 2006. Lisäksi Victoires de la Musique Classique nimisi hänet vuoden lyyriseksi taiteilijaksi 2009.

TOPI LEHTIPUU

Tope Lehtipuu on noussut nopeasti kansainvälisesti merkittäväksi barokkimusiikin ja uuden musiikin tulkitsijaksi sekä Mozartin oopperoiden tenoriksi. Hän on työskennellyt arvostettujen kapellimestarien, kuten mm. Sir John Eliot Gardinerin, Riccardo Mutin, Sir Simon Rattlen ja Esa-Pekka Salosen kanssa. Lisäksi hän on esiintynyt mm. David Aldenin, Claus Guthin ja Peter Sellarsin ohjauksessa. Topi Lehtipuu laulaa säännöllisesti mm. Berliinissä, Brysselissä, Glyndebournessa, Helsingissä, Lontoossa, Pariisissa, Salzburgissa ja Wienissä ja on esiintynyt Euroopan konsertti- ja oopperalavojen lisäksi Japanissa ja Yhdysvalloissa. Nykyisin suuri osa Lehtipuun ajasta kuluu levytysten tekemiseen.

Tope Lehtipuu syntyi Australiassa ja varttui Tampereella. Hän opiskeli Sibelius-Akatemiassa pianon- ja viulunsoittoa, kuoronjohtoa sekä laulua. Samaan aikaan hän toimi aktiivisesti eri taiteenlajien parissa.

Vuosina 1993–1998 Lehtipuu toimi suomalaisen progressiivista rockia soittavan Höyry-kone-yhtyeen solistina ja viulistina. Suomenkielisen yhtyeen esikuvina oli muun muassa varhainen Genesis ja King Crimson, ja musiikillinen tyyli skaala ulottui gregoriaanisesta kirkkolaulusta heavy rockiin. Yhtye ehti tehdä kaksi levyä ja kiertää Eurooppaa.

Oltuaan Radion Kamarikuoron vakituksena tenorina, Lehtipuu teki näyttämödebyyttinsä Champs-Élysées -teatterissa (Tamino), Vantaan Oopperassa (Albert Herring) ja Savonlinnan Oopperajuhlilla. Suomen Kansallisoopperassa hän de-

bytoi *Così fan tutten* Ferrandona. Sittemmin Lehtipuu muutti Pariisiin, jossa hän yhä asuu.

Lehtipuu on johtanut useita kuoroja kuten Suomen Laulu ja Hämmäläisen Osakunnan Laulajat ja opettanut sovitusta Sibelius-Akatemiassa. Vuosina 2004–2010 hän toimi Joroisten Musiikkipäivien taiteellisena johtajana ja vuodesta 2010 Lehtipuu on toiminut Turun Musiikkijuhlien taiteellisena johtajana. Lukuisten musiikillisten aktiviteettiansa lisäksi Lehtipuu viettää vapaa-aikaansa teatterin, valokuvauksen ja tenniksen parissa

NATHAN BERG

Kanadalainen bassobaritoni Nathan Berg on tunnettu laajasta repertuaaristaan, joka sisältää niin barokkia, lyyrisiä rooleja kuin uutta musiikkiakin. Hän esiintyy säännöllisesti huippukapellimestarien, kuten Kurt Masurin, Esa-Pekka Salosen, Michael Tilson Thomasin ja Roger Norringtonin johdolla.

Berg opiskeli laulua Kanadassa, Yhdysvalloissa, Pariisissa ja Lontoon maineikkaassa Guildhall School of Music -oppilaitoksessa.

Nathan Bergin oopperaroleja ovat mm. Mozartin Don Giovannin ja Figaron häiden nimiroolit, Wozzeckin tohtori ja Lentävän hollantilaisen nimirooli. Lisäksi hän laulaa paljon huippuorkestereiden solistina niin Händelin Messiaasta, Haydnin Luomista, Dvořákin *Stabat Mater* ja Bachin *Matteuspassiota*. Berg pitää säännöllisesti

myös liedkonsertteja ja on esiintynyt mm. Lontoon Wigmore Hall'ssa ja New Yorkin Lincoln Centerissä.

Berg on levyttänyt mm. Mozartin *Requiem*in ja Othmar Schoeckin liedejä sekä ollut mukana Rossinin *Tuhkimon* ja Lullyn *Armiden* DVD-taltioinneissa

MUSIIKKITALON KUORO

Syksyllä 2011 perustettu Musiikkitalon Kuoro sai alkunsa kapellimestareiden Hannu Linnun, Jukka-Pekka Sarasteen ja John Storgårdsin aloitteesta. Musiikkitalon Kuoro on noin 80 laulajan sinfoniakuoro, joka muuntuu tarvittaessa myös mies- tai naiskuoroksi.

Musiikkitalon Kuoro tekee yhteistyötä Musiikkitalon kaikkien päätoimijoiden, Helsingin kaupunginorkesterin, Radion sinfoniaorkesterin ja Sibelius-Akatemian kanssa. Taiteellisena johtajana on kuoron perustamisesta lähtien toiminut säveltäjä Tapani Lämsä.

Kuoro debytoi vuonna 2012 esittämällä Jukka-Pekka Sarasteen johdolla Brahmsin teoksen *Ein deutsches Requiem* Radion sinfoniaorkesterin konsertissa. Ensimmäinen toimintavuosi huipentui Leif Segerstamin johdolla Oodiin ilolle, Beethovenin yhdeksänten sinfoniaan Helsingin kaupunginorkesterin kanssa.

Kuoron ohjelmisto muodostuu pääosin sinfonisista kuoro- ja orkesteriteoksista. Ohjelmistoa suunnitellaan

pitkäjänteisesti yhdessä Musiikkitalon päätoimijoiden kanssa. Kuoron a cappella -ohjelmisto muodostuu suurelle kuorolle sävelletystä musiikista aikamme musiikkia unohtamatta. Musiikkitalon Kuoron oma a cappella -konsertti 'Hymnien yö' pidetään vuosittain Pyhäinpäivän iltana Musiikkitalon konserttitalissa.

Kuoro konsertoi kahdeksasta kymmeneen kertaan vuodessa, pääosin Musiikkitalossa, mutta myös muualla kuten ensi kesänä Espoon Urkuyö ja Aaria -festivaalilla. Kuorolaiset ovat intohimoisia laulunharrastajia.

RADION SINFONIAORKESTERI

Radion sinfoniaorkesteri (RSO) on Yleisradion orkesteri, jonka tehtävänä on tuottaa ja edistää suomalaista musiikkikulttuuria. Orkesterin ylikapellimestari on Hannu Lintu, joka aloitti kautensa syksyllä 2013. RSO:n kunniakapellimestarit ovat Jukka-Pekka Saraste ja Sakari Oramo.

Radio-orkesteri perustettiin vuonna 1927 kymmenen muusikon voimin. Sinfoniaorkesterin mittoihin se kasvoi 1960-luvulla. RSO:n ylikapellimestareita ovat olleet Toivo Haapanen, Nils-Eric Fougstedt, Paavo Berglund, Okko Kamu, Leif Segerstam, Jukka-Pekka Saraste ja Sakari Oramo.

Suurten klassis-romanttisten mestariteosten ohella RSO:n ohjelmisto sisältää runsaasti nykymusiikkia ja orkesteri kantaesittää vuosittain useita Yleisradion tilausteoksia. RSO:n tehtäviin kuuluu myös koko suomalaisen orkesterimusiikin taltiointi kantanauhoille Yleisradion arkistoon. Kaudella 2014–2015 orkesteri kantaesittää neljä Yleisradion tilaamaa teosta. Lisäksi oh-

jelmassa on mm. Straussin värikkäitä orkesterirunoelmia, Šostakovitšin sinfoniota sekä Haydnin suurteos Luominen. Vieraaksi saapuvat mm. kapellimestarit Leonard Slatkin, Kent Nagano, Herbert Blomstedt ja Esa-Pekka Salonen, sopraano Karita Mattila, alttoviulisti Tabea Zimmermann ja pianisti Olli Mustonen.

RSO on levyttänyt mm. Ligetin, Eötvösin, Nielsenin, Hakolan, Lindbergin, Saariahon, Sallisen, Kaipaisen ja Kokkosen teoksia sekä Launiksen Aslak Hetta -oopperan ensilevytyksen. Orkesterin levytyksiä on palkittu mm. BBC Music Magazine -, Académie Charles Cros'n ja MIDEM Classical Award -palkinnoilla. Ligetin viulukonserton ja orkesteriteoksia sisältävä levy oli Gramophone-lehden Editor's Choice helmikuussa 2014.

RSO tekee säännöllisesti konserttikiertueita ympäri maailmaa. Kauden 2013–2014 kohokohtia oli menestyksekkäs konsertti ylikapellimestari Hannu Linnun johdolla Wienin Musikvereinissa Keski-Euroopan kiertueella. Kaudella 2014–2015 orkesteri ja Hannu Lintu esiintyvät

Tukholmassa ja Moskovassa sekä tekevät kotimaan kiertueen. Kapellimestari Joshua Weilersteinin kanssa RSO vieraillee Bukarestissa EBU-festivaalilla.

RSO:n kotikanava on Yle Radio 1, joka lähettää orkesterin kaikki konsertit yleensä suorina lähetyksinä niin Suomesta kuin ulkomailtakin. RSO:n verkkosivuilla (yle.fi/rso) voi konsertteja kuunnella sekä katsella korkealaatuisen livekuvan kautta. Konserteista suuri osa myös televisioidaan suorina lähetyksinä Yle Teemalla.